SĂ CÂȘTIGI 80000 DE DOLARI ȘI UN ROLEX ÎN 7 ZILE! – interviu cu tenorul ȘTEFAN POP

(Costin Popa – 7 iunie 2010)

Costin Popa: Ai luat Premiile I la Concursurile de Canto de la Seoul și Milano, acesta din urmă, nimic altceva decât renumitul Operalia - Plácido Domingo, desfășurat în 2010 pe scena Scalei. Toată lumea lirică vorbește astăzi despre tenorul Ștefan Pop. Cum este să-ți intre în cont 80000 de dolari în numai 7 zile?

Ștefan Pop: De fapt sunt 69000, din cauza impozitelor. Mare lucru, domnule Popa, mare lucru! Trei săptămâni au durat cele două competiții dar, într-adevăr, banii au venit la șapte zile distanță. Mai ales pentru România sunt foarte mulți, un început pentru oricine. Anca Spiess, colaboratoarea Luizei Petrov, impresara mea, îmi spunea: „Gândește-te, câți din România au obținut atâta la doar 23 de ani?" Oricum, nu numai juriile ci și spectatorii de la Scala m-au ales, mi-au acordat Premiul publicului. De acolo a venit Rolex-ul.

C. P.: Temuții melomani milanezi...

Șt. P.: Cu două zile înainte de finala Concursului Operalia, fusesem să văd **Simon Boccanegra** cu Plácido Domingo în rolul titular. Și am constatat că publicul îl comenta nemilos pe marele tenor (de ce a făcut un filaj, de ce nu a folosit voce „de cap"), ca și pe toată lumea. Unul dintre cei mai mari dirijori actuali, Daniel Barenboim, a fost fluierat. Era foarte curios pentru mine, stăteam în mulțime, eu, un necunoscut. În dreapta mea, o italiancă povestea că l-a văzut pe Domingo acum opt ani în Otello și era... așa și altminteri. Știa tot. În stânga, francezi. Italienii din rangul doi au început să huiduie, francezii inițial strigau „Bravo! Bravo!". Până la urmă, pentru Domingo, aplauzele de la final au fost copleșitoare.

C. P.: Deși la premieră a fost și el contestat.

Șt. P.: Și la Roma a fost scandal când am cântat **Traviata** în decembrie trecut, pentru că inițial trebuiau să fie distribuiți doi italieni, Fabio Armiliato și soția lui, Daniela Dessì. Am avut mari emoții pentru că spectacolele mele fuseseră ale lor. Mă gândeam... și român... și la Roma...

C. P.: Ai avut succes, n-a fost nicio problemă. După aceea ai mers la Atena, tot pentru Traviata.

Șt. P.: Da, trebuia să fac numai premiera dar directorul m-a plăcut foarte mult și mi-a mai oferit două spectacole consecutive. A fost greu...

C. P.: Să ne întoarcem la concursuri. Mai întâi, cum a fost la Seoul?

Șt. P.: Patru etape, inclusiv finala, 56 de concurenți din 22 de țări, selectați din cca 500. Din România s-au înscris opt și au fost aleși patru.

C. P.: Cine, alături de tine?

Șt. P.: Baritonul Bogdan Zaharia și două soprane, Lăcrămioara și Mihaela. Am avut noroc că am ajuns în finală, dar și ceilalți români s-au prezentat foarte bine. Coreenii erau de un nivel extraordinar, nu au nicio problemă tehnică. Pianistul care m-a acompaniat era coreean, școlit în Italia. Am văzut diferența dintre cum cânta cu mine și cu ei. Spunea că m-ar acompania mereu, că fac fraze, nuanțe, respect partitura, pe când conaționalii lui se gândesc numai la tehnică. Doar să le iasă bine vocea. Dar nivelul a fost foarte ridicat și cum erau nu mai puțin de 15 tenori din America și Europa, am zis că nu am nicio șansă.

C. P.: Unde a fost ștacheta mai înaltă?

Șt. P.: La Seoul.

C. P.: Cât a trebuit să cânți în finală?

Șt. P.: Două arii, **Una furtiva lagrima** din Elixirul dragostei și **Che gelida manina** din Boema. În prima etapă am cântat aria lui Lionel din **Martha** în germană și liedul **Nebbie** (**Ceața**) de Respighi. I-am impresionat foarte tare... în imaginația mea vedeam pur și simplu o mlaștină cu ceață și m-am transpus în acea atmosferă. La a doua etapă era impus un lied coreean, pe care îl cântasem o singură dată în țară, îl învățasem cu numai trei zile înainte de plecare. Am avut norocul că am mers la o profesoară de limba coreeană de la Facultatea din Cluj, i-am explicat că vreau să știu cum se pronunță și când am repetat la Seoul, pianistul mi-a spus: „Foarte bine, Fănuț, cine te-a învățat a făcut-o excelent!" Norocul a fost că se permitea ca acest lied să se interpreteze cu partitura în față. Am mai cântat **Un aura amorosa** din **Così fan tutte** și **Pourqoui me reveiller** din **Werther**. Această a doua etapă a fost cea mai grea. A urmat a treia, unde au rămas 20 de concurenți și am cântat **Addio fiorito** asil din **Madame Butterfly**. Sunt fericit că am câștigat.

C. P.: Ai plecat imediat la Milano...

Șt. P.: Da, seara am luat premiul, a fost senzațional, am stat o oră și jumătate la fotografii, publicul coreean e foarte cald, minunat. În schimb, în Italia e... „criminal", cum vă spuneam. Dar am fost plăcut și acolo. Am zburat o zi, am ajuns la 12,30 noaptea la Milano, eram foarte obosit și deranjat că în avioanele mari nu poți să oprești aerul condiționat. Am dormit, m-am întâlnit cu pianista la 5 după amiaza, știind că trebuie să intru în concurs la 8 seara. Aveam ochii atât de roșii încât m-a întrebat ce am pățit. Dezavantajul a fost că programul s-a decalat și am ajuns să cânt abia la 10. La 5, când repetasem, vocea era OK dar așteptând cinci ore, aproape nu mai răspundea, așa că am avut emoții mari. Însă când am urcat pe scenă și l-am văzut pe Domingo zâmbindu-mi – e o persoană așa de plăcută! – mi-a mai venit inima la loc. A vorbit cu mine, m-a întrebat ce fac...

C. P.: Într-adevăr este o persoană foarte caldă, am făcut un interviu cu el acum ceva vreme și așa mi-a părut și mie.

Șt. P.: Nu-mi închipuiam că este așa un mare OM. La Operalia trebuia să cânt patru arii și eu le specificasem în fișa de concurs pe cele din **Elixirul dragostei**, **Werther**, **Boema** și **Martha**. În prima etapă mi-am ales pentru început **Una furtiva lagrima**. A fost bine, frumos, am simțit că le-a plăcut.

C. P.: Ai cântat din start în sala mare a Scalei?

Şt. P.: Da, cu fosa acoperită. După prima arie, juriul trebuia s-o aleagă pe a doua. Maestrul Domingo a indicat **Martha**. Eram foarte obosit, n-am fost deloc mulţumit, dar am văzut că Domingo se uita la mine, dirija şi tot juriul zâmbea. Concitadinul meu clujean, baritonul Cozmin Sime, care a cântat şi el în prima etapă, a rămas să mă asculte şi mi-a zis să stau liniştit, nivelul nefiind aşa ridicat. Eu deja mă consolasem cu premiul de la Seoul. Dar juriul a fost satisfăcut, aşa că am intrat în etapa a II-a, programată chiar a doua zi.

C. P.: Deci ajunseseşi noaptea la Milano, în ziua următoare cântaseşi în prima etapă şi în ziua cealaltă avea loc a doua...

Şt. P.: ... eu urmând să intru în concurs tot ultimul. Printre cei promovaţi în etapa secundă era şi tenorul italian Giordano Lucà. Înscrisesem amândoi exact acelaşi repertoriu, **Pourquoi me reveiller** şi **Che gelida manina**. Şi văzând că lui i se dă să cânte **Boema**, mă gândeam că la fel o să procedeze şi cu mine, pentru comparaţie. Eram montat, repetasem înainte cu pianista, ieşise foarte bine, mă rog, în condiţiile date, pentru că încă eram cu fusul orar dat peste cap. Am intrat în scenă, m-au întrebat ce mai fac, dacă mă simt bine... OK, ce era să spun? „Am dori să ne cânţi **Pourquoi me reveiller**”. Vai de mine! Când m-am întors spre pianistă, ea era deja cu mâna pe partitura de **Boema**. A început s-o caute pe cea de **Werther** iar eu, care deja... o „vedeam” pe Mimì prin sală, hai să-mi comut gândul. Şi... mi-a ieşit bine. Cea mai mare emoţie a fost după etapă, când urma să ni se spună cine trece în finală. Maestrul Domingo a anunţat: „Aţi promovat 13, îmi pare rău pentru cei care care au rămas dar să ţină cont că au ajuns aici. Şi, în fond, e mare lucru numai să vezi Scala, dar să mai şi cânţi pe scena ei!” I-a anunţat pe primii 12 şi s-a oprit. Eu nu figuram printre ei şi eram destul de necăjit. Maestrul a continuat: „Dar ce se întâmplă, eu ştiam că sunt 13, am mai păţit aşa şi la Los Angeles, când am încurcat nişte hârtii. Ah, da, mai este şi un coleg de-al nostru din România, tenorul Ştefan Pop.” Când am auzit, am reînceput să respir. Ce m-a bucurat a fost că pe mine, singurul, m-a numit „coleg”. După aceea, am mers la spectacolul cu **Simon Boccanegra** de care v-am spus. La ieşire, l-am rugat pe Domingo să-mi dea un autograf. Şi în loc de o simplă semnătură, mi-a scris „Lui Ştefan, afectuoasă amintire. Felicitări pentru Operalia. Ajuns deja în finală este un triumf. **In bocca al lupo** pentru o carieră strălucită!” şi a semnat „Tuo collega e già ammiratore, Plácido Domingo.”

C. P.: Foarte frumos, „colegul tău, care îţi este deja admirator...”!

Şt. P.: Nu-mi venea să cred. Am avut apoi zi liberă, m-am odihnit şi a venit repetiţia cu orchestra în sala mare, sub bagheta maestrului. M-a întrebat dacă ştiu aria din **Martha** în italiană şi dacă nu vreau s-o cânt în finală. Am răspuns că, deşi o ştiu şi în italiană, aş dori să cânt **Boema**. Nu mă auzise în Puccini. S-a gândit puţin şi a zis: „Bine, o să fie de două ori **Che gelida manina**.” Pentru că tenorului Lucà i se ceruse deja să cânte **Boema**. Oricum au fost şi două soprane care au cântat aria mare din **Traviata**. La repetiţie, italianul a fost bine şi orchestra a aplaudat din fosă. Apoi Domingo a zis: „Şi colegul nostru din România?” Din nou, colegul! Le-a spus instrumentiştilor că avem voci diferite şi trebuie să aibă mare grijă cu nuanţele. Am cântat, toţi erau cu ochii pe mine, la sfârşit au strigat „Bravo!”, s-au ridicat în picioare bătând cu arcuşurile. Bineînţeles că şi maestrului i-a plăcut... mereu i-a plăcut de mine, ne-am înţeles foarte bine, mă dirija mereu când cântam cu acompaniament de pian. Plus că mi-a spus că fiul lui cel mai mare are un băiat de 22 de ani, care momentan este bariton dar vrea să devină tenor, şi seamănă cu mine. Mi-a arătat nişte poze... două picături de apă! În orele premergătoare finalei n-am mai apucat să repet cu orchestra

pe scenă, să simt acustica și în asemenea condiții. Gala începea la 8,30, era 8,10, lumea deja intra iar eu eram ultimul. Asta a fost experiența mea cu premiile.

C. P.: Cu așa trofee cred că ai cam încheiat cu concursurile, nu?

Șt. P.: Sigur, după Operalia nu mai e cazul. Plus că nici n-o să mai am timp. Deși mie îmi plac foarte mult competițiile și unul dintre visurile mele era să merg la cât mai multe, să am acasă la Bistrița o cameră plină cu trofee.

C. P.: Cum vrei să-ți ordonezi în continuare cariera, rolurile? Ai numai 23 de ani și trebuie să mai cânți încă 40.

Șt. P.: Sper, Doamne ajută! Este clar că deocamdată vreau să rămân în repertoriul liric, chiar am vorbit cu maestrul Domingo care m-a întrebat ce cânt și ce aș vrea să cânt; spunea că ar vrea să intrăm puțin în repertoriul francez sau în cel rus, Lenski din **Evgheni Oneghin**. Nu știu, o să vedem. Eu i-am spus că deocamdată cânt **Elixirul dragostei**, s-a mirat că l-am interpretat deja la Timișoara și la Trieste. Maestrul zicea că e o partitură destul de grea, că tenorul cântă mult pe „pasajul de registru" și rolul e lung, o oră și ceva numai primul act. Da, așa este, dar mie îmi vine ca o mănușă și-mi place, mă simt bine ca Nemorino și sper să-l întruchipez toată viața. Pavarotti l-a cântat de la douăzeci și ceva de ani până la final. O să debutez în **Gianni Schicchi**, se va reprezenta la Timișoara în septembrie și după aceea la Trieste. În 2011, un alt debut, **Boema** la Toulouse. De-abia aștept, ador acest titlu. Am zis că deocamdată mă voi opri aici. Dar mă gândesc și la Ducele din **Rigoletto**.

C. P.: Cu prudență. Juan Diego Flórez l-a încercat, nu a făcut senzație și se pare că l-a abandonat. Un rol destul de dificil.

Șt. P.: Multă lume spune așa, dna Luiza Petrov amintea că Alfredo Kraus afirma că pentru Rigoletto îți trebuie două voci. În schimb, alții afirmă că ai avantajul să nu cânți tot timpul, că mai ieși din scenă, însă cât ai de cântat e foarte tare.

C. P.: Poate trebuie așteptat. Dar ce-ai să faci dacă cineva, vreun teatru sau vreo agenție, o să te preseze să intri într-un rol cu care tu nu ești de acord? Vei avea puterea să refuzi?

Șt. P.: Da, chiar vorbeam cu dna Petrov care spunea că a sunat-o directorul de la teatrul Liceu din Barcelona ca în 2013 să fac **Madame Butterfly**. Și, deși mie-mi place rolul Pinkerton, am ajuns la concluzia că nu, mai ales că am înțeles că-i vorba de o perioadă foarte lungă, două luni de repetiții în postură de „cover" și apoi două spectacole.

C. P.: Ștefan, cu premiile tale trebuie să intri de-acum direct ca principal, nu „cover".

Șt. P.: Despre asta este vorba.

C. P.: Iar cu Madame Butterfly o să te încânte, o să-ți spună că-i vorba doar de un duet și o arie.

Șt. P.: Da, dar este unul dintre cele mai tari roluri.

C. P.: Sigur, stai liniștit, în 2013 o să ai doar 26 de ani. E timp.

Șt. P.: Vorbeam cu dna Petrov că, acum câțiva ani, când finala Concursului Operalia a fost la Paris, unul din premii l-a câștigat un tenor de 26 de ani, o voce capabilă la acea epocă să cânte cel mult **Boema** și, după patru luni, i s-a propus să facă Samson la Metropolitan. A dat curs ofertei și după 5-6 ani deja nu mai este valabil.

C. P.: A fost un prost, iar cei care i-au propus și l-au folosit au fost niște criminali! Cum să cânți Samson la 26 de ani cu voce de Boema?! Spune-mi, ai lucrat cu Domingo pentru finală?

Șt. P.: Da, o dată cu el și orchestra, iar altă dată am avut doar o oră la dispoziție în care n-au încăput toți cei 13 finaliști. Dar am fost norocos. M-a luat pe mine și am lucrat cu el mai ales nuanțe. A fost formidabil, abia aștept să-l reîntâlnesc, așa cum spunea că dorește. Ați văzut că pe toți câștigătorii de la Operalia i-a ajutat.

C. P.: Majoritatea au ajuns în teatre mari.

Șt. P.: Chiar așa ne-a spus, că speră ca noi toți să cântăm pe scenele cu adevărat importante. Oricum, audiție mai bună ca asta nu puteam să dau. Trebuie să-i mulțumesc lui Dumnezeu, pentru că totul de-acolo pornește. Și pe urmă vine munca, într-adevăr.

Ștefan POP

Ștefan POP

Ștefan POP